

Література:

1. moyaosvita.com.ua/biznes/yak-stati-futbolnim-agentom.
2. ukr.segodnya.ua/sport/football/rabota-futbolnyh-agentov-vygodno-no-opasno-588040.html.

ФУТБОЛЬНІ МЕНЕДЖЕРИ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ

Каплун М.А.

*Науковий керівник: Курилко М.Ф., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

В Україні на початку 1990-х років стосунки клубів з футболістами регулювалися переважно усними домовленостями, а сторони навіть не укладали контрактів. Почасти втручався у справи і криміналітет, який мав великий вплив на спорт на пострадянському просторі.

Разом з великими коштами у середині 2000-х років прийшли агенти й в український футбол. Зараз вже важко знайти відомого гравця в якого не було б власного агента. Принесли посередники й чимало негативу.

Коли українські клуби «смітили» грішми до них привозили чимало іноземних футболістів сумнівного рівня. Менеджмент клубів банально нагрівав руки, отримуючи від агентів «відкати» за ці трансфери.

Попервах не надто рахували гроші й вітчизняні гравці. За словами російського агента Кахора Мумінова, деякі українські футболісти свого часу співпрацювали з його відомим ізраїльським колегою Деннісом Лахтером на кабальних умовах. Вони віддавали йому 30 відсотків своїх заробітків. А клієнтами Лахтера були Андрій Ярмоленко, Роман Зозуля, Олександр Алієв.

Зараз найвпливовішим українським футбольним агентом є Вадим Шаблій, який веде справи більшості футболістів збірної України – в тому числі й Андрія Ярмоленка, трансферна вартість якого оцінюється у 19 млн євро, Тараса Степаненка, Євгена Хачеріді. А от Євген Коноплянка співпрацює з іспанською агенцією Promoesport BSN.

Втім, вплив українських агентів переважно обмежується внутрішнім ринком. Вони здатні ефективно вести переговори з власниками клубів та вибивати для своїх клієнтів вигідні умови контрактів, проте влаштувати футболістів у топові закордонні клуби неспроможні. Приміром, той же Ярмоленко наприкінці 2015 року підписав новий контракт з «Динамо» з неймовірною для України зарплатнею у \$5 млн на рік, проте у свої 27 років досі не отримав реальної пропозиції від жодного європейського топ-клубу.

Агенти здатні не лише вибити для своїх клієнтів «казкові» контракти, але й зруйнувати футболістам кар'єру. Показовий приклад із Романом Зозулею, якого його агент Володимир Кузьменко влаштував у іспанський клуб «Райо Вальєкано», де українець, що належить «Бетису», мав грати на правах оренди. З'ясувалося, що проти цього переходу виступають ліворадикально налаштовані фани «Райо», які звинуватили Зозулю у неонацизмі через його волонтерську

діяльність та підтримку української армії. Звичайно, футболіст у Мадриді не залишився та повернувся до «Бетису», але до кінця чемпіонату за цей клуб не може грати через те, що вже здійснив впродовж сезону три дозволені регламентом переходи. А коли ФІФА врешті дозволила українцеві перейти в один з чемпіонатів, який розпочинається навесні, його агент виявився нездатним його працевлаштувати,

Аж ніяк не всі українські зірки футболу пов'язані контрактами з агентами. Так, справи Чигринського веде його брат, Коноплянки – батько. Втім, що один, що інший делегують право пошуку клубів і переговорів різним агентам, так що витримати на 100% принцип «все – в сім'ю» в цій справі складно.

Серед найвпливовіших агентів українського ринку – Андрій Головащ, який зробив собі ім'я на вдалих трансферах Вороніна. Зараз серед його клієнтів також Хачеріді, Гармаш, Рибка, Юрченко, Олійник, брати Яковенко.

На ЧС-2006 у складі збірної України було 8 гравців Шандора Варги. З тих пір це представництво збідніло. Проте його вага в нашому футболі і раніше значний. Варга веде Ротаня. Його клієнта Блохіна біля керма «Динамо» змінив його ж клієнт – Ребров. За деякими даними, зараз Шандор консультує власника «Металіста» Курченка. Тим часом набирає оборотів агентська компанія у складі Онищенка, Панкова і Шаблія. Перехід Мілевського в «Хайдук» – їхня робота. Серед їхніх клієнтів також Гусєв, Громов, Селін, Фомін, Бабатунде.

Література:

1. espreso.tv/article/2017/03/31/futbolni_agenty_zaroblyayut_milyony_na_transferakh.
2. footballtransfer.com.ua/agency.html.
3. matchday.ua/articles/agenti-vplivu-yak-menedzheri-podilili-futbolnij-rinok-ukrayini-5822.

РОЗВИТОК ФІТНЕС-ІНДУСТРІЇ В УКРАЇНІ

Козлова Є.Г.

*Науковий керівник: Крижановська А.В., викладач
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Сучасний стан суспільства, найвищі темпи його розвитку висувають певні вимоги до людини і її здоров'я.

Фітнес – це, в першу чергу, здоровий спосіб життя. Бажання бути у гарній формі – природне бажання, тим більш актуальне зараз, коли сучасний темп життя поглинає увесь вільний час. Вітчизняний досвід проектування оздоровчих та рекреаційних будівель і споруд спирається на типологію установ, яка не враховує особливості проектування та будівництва фітнес-центрів. Створення багатофункціонального лазнево-оздоровчого комплексу, або фітнес центру, що концентрує у собі усі види лазень, сприяє оздоровленню організму людини.